

■ Камунальныя стасункі

УНІТАЗ ЗАМЕСТ СМЕТНІЦЫ

Што і чаму кідаюць жыхары ў каналізацыю

Будаўнічыя адходы, калготкі, дзіцячыя цацкі, памперсы... Гэта прыкладны і далёка не поўны пералік рэчаў, якія жыхары аднаго са сталічных кааператываў спускаюць ва ўласныя ўнітазы. Праз такі «гаспадарчы» падыход каналізацыю трох пад'ездаў за восем гадоў прачышчалі больш за 300 (!) разоў. Калі не спраўляліся сантэхнікі, далучалася аварыйная служба, а сем разоў заказвалі нават электрамеханічную чыстку (кошт паслугі — больш як 400 рублёў). Прычым усё за сродкі саміх жа ўласнікаў. Аднак гэта не перашкаджае людзям працягваць выкарыстоўваць унітазы замест сметніцы. Больш за тое, аказваецца, гэтакім жа чынам дзейнічаюць многія жыхары іншых дамоў. Ледзьве не ўсё іх бытавое смецце: косткі, лупіны, пракіслыя гуркі, анучы, пластыкавыя бутэлькі — паглынае ўнітаз. А ёсць кватэры, дзе ўвогуле не ведаюць, што такое вядро для смецця.

Ні па-руску, ні па-кітайску

Сяргей ЖУКАЎ, старшыня жыллёва-будаўнічага спажывецкага кааператыва (ЖБСК) «Аве-раж», пачаў барацьбу з непрыемнымі пахамі ў пад'ездах дома ад забітай каналізацыі яшчэ ў 2010 годзе. Напачатку праблемы спісваліся на камунікацыі, якія дрэнна працуюць і праз гэта забіваюцца, на смеццеправод, які намагаліся прамываць часцей. У падвале на кожнай трубе ўстанавілі рэвізіі — інжынерныя прыстасаванні, якія ў выпадку засору не дазваляюць адходам каналізацыі падымасца па трубе на першы паверх да жылцоў. Аднак ліквідаваць праблему цалкам так і не ўдалося.

«Унітаз рэальна выкарыстоўваюць замест сметніцы. Толькі мала хто ведае, што не толькі вялікія кавалкі адходаў забіваюць каналізацыю. Тыя ж плавальныя пузыры рыбы, што здаюцца маленькімі, у трубаправодзе надзьмуваюцца і спыняюцца ў канале».

— Цяпер, калі забіваюцца камунікацыі, вада і бруд з іх кіруюцца ў падвал праз адводную трубку. Так будуць меншыя страты для маёмасці, чым калі б гэта ўсё падымалася ў жыллё. Раней вечно было ўсё заліта ў падвале — зараз тут можна ў туфлях хадзіць, — падзяліўся старшыня. — Тым не менш засоры з'яўляюцца рэгулярна. У нас з гарадской аварыйнай службай нават дагавор заключаны, каб можна было тэрмінова ліквідаваць забіванне. Толькі сёлета іх ужо больш як 20 разоў выклікалі. Прычым аўтары гэтых здарэнняў — самі ж нашы жыхары, якія чамусьці кідаюць ва ўнітазы ўсё, што захочуць. Старшыня спрабаваў дагрукання да сумлення ўласнікаў, пісаў аб'явы, дзе тлумачыў, здавалася б, зразумелыя рэчы, — што смецце нельга кідаць ва ўнітаз. Калі ў доме здымалі кватэры іншаземцы, — нават на кітайскую мову перакладаў, бо баяўся, можа, не разумеюць. Пра памперсы асобна ўдакладняў, што яны ў вадзе не раствараюцца. Усё дарма.

Крыху дапамагло, калі пачаў пісаць лічбы з колькасцю выпадкаў забітай каналізацыі па кожным з пад'ездаў. Уласнікі першага, дзе праблем было менш за ўсё, два гады ўвогуле не смецілі, каб лідарства падтрымаць. А пасля ўзяліся за старое.

Даходзіла да таго, што гідрапрамыўкі, якія робіць гарадская аварыйная служба, не дапамагалі прыбраць смеццевыя засоры. Неяк намагаліся зрабіць гэта 17 (!) разоў, пакуль атрымалася нарэшце прачысціць каналізацыю з дапамогай электрамеханічнай

чысткі, для чаго наймалі ўжо прыватную службу.

— На сходах я прапаноўваў плаціць за работу жыхарам таго пад'езда, дзе здарыўся засор. Не пагадзіліся. Працягваюць смеціць і плаціць за гэта з уласнай кішэні, — кажа ў роспачы старшыня. — Як расказаць людзям пра элементарныя правілы карыстання ўласнымі памяшканнямі, у мяне больш ідэй няма. Вось і сёння мы з вамі гаворым, а ў мяне на доме ёсць забітая каналізацыя, дакладна ведаю. Здавалася б, дробязь, але ўсё наша жыццё складаецца з дробязяў.

Смеццеправоды заварылі,

а кантэйнер далёка

Забітая каналізацыя, як аказалася, зусім не дробязь, і з'яўляецца праблема, як правіла, па дзвюх прычынах, кажуць спецыялісты: праз неахайнасць жыхароў ці няправільнае становішча трубы. Калі засор пастаянна ў адным месцы, хутчэй за ўсё, праблема ў камунікацыях. А калі забіванне ўзнікае ў розных частках трубаправода, — гэта, як правіла, віна жыхароў, значыць, яны нешта праліхваюць ва ўнітаз. Каб знайсці праблемны ўчастак, прыходзіцца праводзіць тэлеінспекцыю — у трубу запускаецца невялічкі маніторчык, які паказвае каналізацыйныя «вантробы».

— Здараецца, што грунт прасядае і частка трубаправода апускаецца ніжэй. У месцы прагібу збіраюцца вада і бруд. Як вынік — засор. Каб гэта не паўтаралася, трэба ці трубу вяртаць на месца, каб яна ляжала прама, ці ўвогуле мяняць кавалак тру-

баправода. Асабліва гэта датычыцца чыгунных камунікацый. Унутры іх могуць адслайвацца і зусім маленечкія металічныя кавалачкі, за іх будзе чапляцца бруд і ўтвараць засор, — растлумачыў Міхаіл ШУБЯНОК, кіроўца прамывачнай машыны гарадской аварыйнай службы. — А калі з камунікацыямі ўсё ў парадку, то ўтварэнне засораў залежыць толькі ад людзей.

Супрацоўнікі аварыйкі кажуць, што з гадамі сантэхнічная сітуацыя ў сталіцы ўскладняецца. Пры гэтым у старых пяціпавярховіках, дзе часцей за ўсё жывуць пажылыя людзі, падобныя праблемы здараюцца не так часта. А ў дамах новых, асабліва там, дзе здымныя кватэры, увогуле жах, калі ўласнікі не сочаць за імі. Сёлета служба ўпершыню сутыкнулася з тым, што ў Мінску колькасць выпадкаў

забітай каналізацыі павялічылася ў разы.

— У вялікім горадзе ў людзей паскораны рытм жыцця, таму яны шукаюць шляхі, як яго сабе спрасціць, і зрабіць лепшым і хутчэйшым. Адаптуюцца, як могуць. Калі, на думку жыхароў, адкіды маюць крыху вадкую кансістэнцыю або змяшчаюць у сабе хоць нейкую вільгаць, то можна ўпіхнуць іх ва ўнітаз, — упэўнены Аляксандр ЕРАФЕЕУ, дырэктар гарадской аварыйнай службы. — Смеццеправоды заварылі? А чалавек прыйшоў з працы, і яму ўжо проста лянiва з 16-га паверха спускацца да кантэйнераў. У лепшым выпадку ён выставіць пакет са смеццем за дзверы.

Вось нядаўна адной бабулі спецыялісты ў кватэры прачысцілі засор каналізацыі. Паказваюць ёй, што дасталі лупіненне ад бульбы, агуркі пракіслыя, кажуць, што так нельга рабіць. Жанчына паслухала, і толькі яны ў дзверы выходзіць, а старая ўжо наступны пакецік са смеццем нясе ў туалет. Ёй кажуць: «Што ж вы робіце?!» А яна: «У мяне ногі баляць, я не магу інакш».

— Што толькі не даставалі мы з трубы. Іншы раз здзіўляешся, як гэта ўвогуле маглі ва ўнітаз пралхнуць. Гэта ж трэба было сілу прымяніць, каб прайшло, — дзеліцца Барыс САЎРЫЦКІ, кіроўца прамывачнай машыны са стажам амаль у 40 гадоў. — Унітаз рэальна выкарыстоўваюць замест сметніцы. Толькі мала хто ведае, што не толькі вялікія кавалкі адходаў забіваюць каналізацыю. Тыя ж плавальныя пузыры рыбы, што здаюцца маленькімі, у трубаправодзе надзьмуваюцца і спыняюцца ў канале.

А быў выпадак, што і кацянят знайшлі, якіх спусцілі ва ўнітаз нейкія гаспадары-нелюдзі.

Безгаспадарчасць — ад беспакаранасці

Аварыйная служба працуе кругласутачна ў чатыры змены. У рабочыя гадзіны з панядзелка па пятніцу — дзеліць будні з камунальнымі службамаі. Па выхадных аварыйка — адзіны сродак дапамогі.

Пры гэтым шмат нараканняў, што аварыйку прыходзіцца доўга чакаць, і нават калі яна з'яўляецца, спецыялісты проста перакрываюць ваду.

— Перш-наперш мы вызьезджаем у кватэры з заліццём, калі існуе пагроза нанясення матэрыяльнай шкоды. На гэта нам даецца 30 хвілін. Калі ў падвале цячэ, сантэхнічная брыгада перакрывае ваду, а калі зварачны экіпаж вызваляецца з папярэдняга месца працы, ён займаецца вырашэннем наступнай праблемы, — адказвае на гэта Анатоль ЛЯХ, начальнік змены. — Аднак жыхар не можа вызначыць, наколькі сітуацыя крытычная, таму здараюцца і казусы. Выклікаюць на заліццё падвала, а там нехта кран адкрыў і з яго вада цячэ. Нашы сантэхнікі проста яго закрываюць. Ці пра заліццё кватэры паведамляюць, а там на столі дзве кроплі вісіць. А ў гэты час не дзе сапраўдная праблема.

У новых дамах, дзе нават яшчэ не жывуць людзі, праблем таксама хапае.

— Будаўнічыя сумесі, якія нядбайныя рамонтнікі зліваюць ва ўнітаз, застываюць. І гаспадар, які пасля заселіцца, можа нават не ведаць аб праблеме. Часта прыходзіцца новай камунікацыі мяняць праз гэта і свежы рамонт ламаць, калі немагчыма дабрацца інакш да трубы, — дадае спецыяліст.

У шматпавярховых дамах і нават жыллі ў пачы паверхаў вызначыць і пакараць вінаватага ў стварэнні засору немагчыма. Ён можа ўтварыцца паміж трэцім і другім паверхамі, але гэта не значыць, што смецце не ссунулася ўніз з сёмага.

Дарэчы, стан міжпавярховых труб, якія праходзяць па кватэры, павінны раз на паўгода правяраць камунальныя службы і, калі трэба, ачышчаць іх ад тлушчавых і іншых адкладаў, каб перадухіліць магчымыя аварыі. Частка камунікацый у жыллі пасля ўводных вентыляў — зона адказнасці жыхароў. Калі нешта здарыцца тут, замену будзе аплачваць уласнік.

Безгаспадарчасць людзей — ад беспакаранасці, упэўнены дырэктар аварыйнай службы. Калі выезд брыгады аплачвае абслуговая арганізацыя і нават самі ўласнікі, канкрэтна вінаватага ўсё роўна не адшукаць. Таму і працягваюць карыстацца маёмасцю па прынцыпе «што хачу, тое і раблю».

Як казалі ў Мінжылкамгасе, згодна з законам аб сумесным домаўладанні, існуе тыпавы дагавор абслугоўвання, дзе прадугледжана беражлівае стаўленне да маёмасці. Аднак гаворка ідзе пра агульную шкоду. Прыцягнуць людзей да адказнасці за няправільнае карыстанне каналізацыйнай немагчыма.

Застаецца толькі паціскаць плячыма: навошта жыхары гадзяць у прамым і пераносным сэнсе і сабе, і суседзям. А можа, нехта, прачытаўшы, пазнае сябе...

Ірына СІДАРОК

■ Будпляцоўка

ЗЯМЕЛЬНЫ КАВАРДАК?

Па заканадаўстве грамадзянін, які мае патрэбу ў жыллі, павінен пабудаваць дом на працягу трох гадоў пасля атрымання ўчастка. Калі ж гэта не адбылося, ўчастак забяруць і прададуць праз аўкцыён. Гэта агаворваецца ва Указе Прэзідэнта № 87. Але не заўсёды выконваецца.

У КДК Магілёўскай вобласці звярнулася жанчына, якая набыла такі «пратэрмінаваны» ўчастак. Іншымі словамі, тры гады, адпушчаныя падпярэдняму ўладальніку на будаўніцтва дома, ужо скончыліся. Замест таго, каб канфіскаваць гэты ўчастак у ранейшага гаспадара і правесці яго праз аўкцыён, Магілёўскі райвыканкам прыняў рашэнне дазволіць новай прэтэндэнцы распачаць праектна-пошукавыя работы, знесці закансерваванае незавершаную будоўлю і пабудаваць сабе жылы дом. І толькі пасля таго, як новая гаспадыня ўчастка ачысціла яго і пачала ўзводзіць жыллё, сельвыканкам паведаміў ёй аб канфіскацыі зямельнага ўчастка.

«Пасля ўмяшання Дзяржкантролю 44 чалавекі ўсё ж дабудавалі свае дамы. Астатнія па-ранейшаму не спяшаюцца. Як і сельвыканкамы — з прыняццем мер па канфіскацыі ў іх участкаў».

— Пры праверцы Буйніцкага і Пашкаўскага сельвыканкамаў разам з грубейшымі парушэннямі зямельнага заканадаўства выяўлена сістэматычнае невыкананне імі і службамаі Магілёўскага райвыканкама функцый па кантролі за выкарыстаннем зямель і будаўніцтвам індывідуальных жылых дамоў, — паведаміла начальнік аддзела кантролю дзяржмаёмасці і выкарыстання зямель Камітэта дзяржкантролю Магілёўскай вобласці Таццяна ДЗІМІДЗЮК. — На працягу 2016—2017 гадоў выяўлена 90 грамадзян, якія не ўклаліся ў абавязаныя тэрміны будаўніцтва, чым парушылі першы пункт Указа № 87. Пры гэтым сельвыканкамы не прымянялі да парушальнікаў прадугледжаныя законам захады — «незавершанае» не ацэньвалі, зямельныя ўчасткі не канфіскавалі. Пасля ўмяшання Дзяржкантролю 44 чалавекі ўсё ж дабудавалі свае дамы. Астатнія па-ранейшаму не спяшаюцца. Як і сельвыканкамы — з прыняццем мер па канфіскацыі ў іх участкаў. І гэта пры тым, што ў Магілёўскім раёне кошт аднаго такога надзела дасягае васьмі тысяч долараў. Магілёўскі райвыканкам яшчэ ў снежні мінулага года праінфармаваў, што збіраецца забраць тры ўчасткі. Але да сённяшняга дня Магілёўскае агенцтва па дзяржрэгістрацыі і зямельным кадастры не зрабіла іх ацэнку.

— Большасць парушэнняў зямельнага заканадаўства абумоўлена бяздзейнасцю канкрэтных работнікаў выканкамаў і слабым кантролем за выкананнем заканадаўства з боку адпаведных службаў, — канстатавала Таццяна Дзімідзюк. — Наспела неабходнасць распрацоўкі праграмага комплексу, які дазволіць ажыццяўляць аператыўны кантроль за выкарыстаннем зямельных участкаў. Пакуль аддзелы архітэктуры і будаўніцтва райвыканкамаў не валодаюць інфармацыяй пра колькасць жылля, якое будзецца грамадзянамі ў індывідуальным парадку, нарматыўныя тэрміны яго будаўніцтва, а таксама кансервацыю.

Нэлі ЗІГУЛЯ